Hâricîler ve Diğer Bid'at Fırkaları Tekfîr Olunur mu?

Şeyhulislâm İbn Teymiyye rahimehullah şöyle der:
'Sahâbenin, Hâricîleri tekfîr etmediğine delâlet eden şeylerden biri de onların Hâricîlerin arkasında namaz kılmalarıdır. Abdullah b. 'Umer radıyallahu anh ve sahâbeden ondan başkaları Necdetu'l-Harûrî'nin arkasında namaz kılarlardı. Yine onlar, onlarla konuşuyor, onlara fetvâ veriyor ve onlara bir müslümanın müslümana hitâb ettiği gibi hitâb ediyorlardı. Nitekim Abdullah b. Abbâs, Necdetu'l-Harûrî kendisine mektup gönderip bazı mes'eleler hakkında sorduğunda ona cevap vermişti. Bununla ilgili hadîs Buhârî'dedir. Yine meşhûr mes'eleler hakkında Nâfi' ibnu'l-Erzâk'a da cevap vermiştir. Nâfi' onunla bazı şeyler hakkında tıpkı iki müslümanın münâzara ettiği gibi Kur'ân'dan delîller getirerek münâzara etmiştir.
Müslümanların da uygulamaları hep böyle olagelmiş, onları Sıddîk radıyallahu anh'ın kendileriyle savaştığı mürtedler gibi değerlendirmemişlerdir. Bu, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sahîh hadîslerde sâbit olduğu üzere onlarla savaşılması emrine rağmen böyledir. Yine onlar hakkında Ebû Umâme'nin rivâyet ettiği hadîste 'Onlar gök kubbenin altında öldürülenlerin en şerlileridir. Gök kubbenin altında öldürülenlerin en hayırlıları da onların öldürdüğüdür.' buyurmasına rağmen böyledir. Bunu Tirmizî ve başkaları rivâyet etmişlerdir. Yani onlar, müslümanlara başkalarından daha şerlidirler. Çünkü hiç kimse -ne yahûdîler ne de hıristiyanlar- müslümanlar aleyhine onlardan daha şerli olmamıştır. Çünkü onlar; kendilerine muvâfakat etmeyen her müslümanı öldürmekte, onları tekfîr ederek müslümanların kanlarını ve mallarını helâl görmekte ve evlâdlarını öldürmekte oldukça cehdü gayret sahibidirler. Cehâletlerinin çokluğundan ve saptırıcı bid'âtlarından dolayı onlar bunu kendilerine dîn ve ibâdet edinmişlerdir.
Bütün bunlara rağmen sahâbe radıyallahu anhum ve onlara ihsân ile uyan tâbi'în onları tekfîr etmemişler, mürted olarak değerlendirmemişlerdir. Onlara sözlü veya fiilî haksız bir saldırganlık yapmamışlar, bilakis hakklarında Allah'tan korkmuşlar ve onlara karşı adâletli bir tavır ve tutum izlemişlerdir. Diğer, şîa, mu'tezile ve onlardan başka bid'at ve hevâ ehline karşı da tutumları böyledir. Yetmiş iki fırkanın tümünü tekfîr eden kişi; Kitâb'a, Sünnet'e, sahâbe ve onlara ihsân ile uyan tâbi'înin icmâsına muhâlefet etmiştir. Üstelik yetmiş iki fırka hadîsi Sahîhayn'da değildir, İbn Hazm ve başkaları da onu tad'îf etmişlerdir. Ancak ondan başkaları, bu hadîsi hasen ve sahîh görmüşlerdir. Nitekim bu hadîsi Hâkim ve ondan başkaları tashîh etmiş ve Sünen sahipleri de birçok yoldan onu rivâyet etmişlerdir.
'Yetmiş ikisi cehennemde, biri cennettedir.' buyruğu [içerdiği tehdîd i'tibâriyle]; Yüce Allah'ın: 'Şüphesiz ki yetîmlerin mallarını zulüm ile yiyenler, karınlarını ancak ateş ile doldurmuşlardır! Yakında da çılgın alevli bir ateşe gireceklerdir.' [4/Nisâ, 10] buyruğundan daha büyük değildir. Yüce Allah'ın: 'Kim haddi aşarak ve zulmederek bunları yaparsa, onu yakında bir ateşe sokacağız. Bu, Allah için çok kolaydır.' [4/Nisâ, 30] buyruğundan da ve bu tür işleri yapanların cehenneme gireceğini bildiren benzeri sarîh nasslardan da [içerdiği tehdîd i'tibâriyle] büyük değildir.
Buna rağmen, tevbe etmesi veya kötülüklerini silen iyilikleri olması ya da başa gelen musîbetlerl Allah'ın ona keffâret kılması ve daha önce geçen daha başka şeylerin ihtimâline/imkânına binâen herhangi muayyen bir şahıs hakkında cehennem şâhidliğinde bulunmayız. Hatta hakka ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in getirdiklerine itiibâ etme kasdı taşıyan, zâhiren ve bâtınen Allah'a ve rasûlüne îmân etmiş birinin, hata ettiği ve hak olanı bilemediği takdîrde âhirette Allah tarafından ma'zûr görülmesi bile bile kasıtlı olarak günah işleyene göre daha evlâdır. Çünkü bu, isyânkârdır ve

şeksiz şüphesiz azâba mustehaktır. Ona gelince, kasıtlı olarak günah işlemiş değildir, bilakis hata etmiştir. Allah da bu ümmetin hata ve unutmasını bağışlamıştır.'

Minhâcu's-Sunne (5/247-250) Dr. Muhammed Reşâd Sâlim'in Tahkîkli Baskısı.